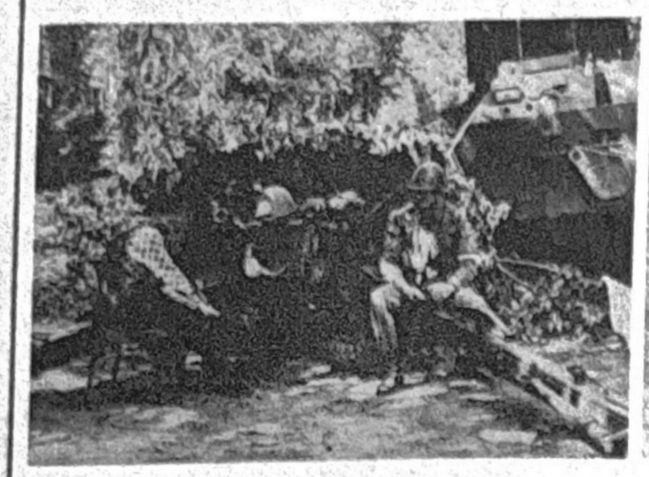
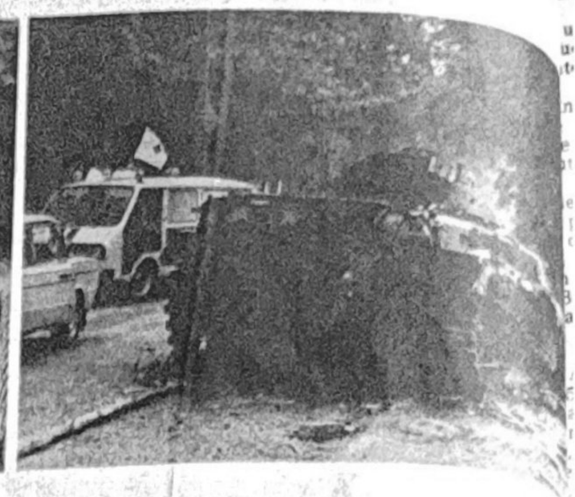
PE LINIA ÎNTÎI

Fotografii de A. SIMANOVSCHI și Mihai VE[illegible]

Vizita delegației Moldovei în Republica Belarus

O delegație parlamentară și guvernamentală a Republicii Moldova, în frunte cu președintele Parlamentului, Alexandru Mosanu, a efectuat la 3 iulie, din inițiativa acestuia, o vizită de o zi la Mensk, unde a avut o întîlnire cu președintele Consiliului Suprem al Republicii Belarus, Stanislav Șușkevici.

Parlamentul Moldovei a fost reprezentat, pe lîngă președintele său, de Vasile Nedelciuc, președintele Comisiei permanente pentru combaterile criminalității organizate, și Mihai Druță, secretarul Comisiei permanente pentru securitatea statului și problemele militare. Din partea belarusă, alături de S. Șușkevici la convorbire au participat Mihail Slemniov, președintele Comisiei pentru relațiile interetnice a Consiliului Suprem al Republicii Belarus, Serghei Kotov, președintele Comisiei pentru problemele ocrotirii sănătății, Olga Golubovici, reprezentanta aripii de opoziție din Parlamentul Belarus, precum și reprezentanți ai Guvernului și MAE al republicii.

Vizita delegației Moldovei, după cum au explicat membrii ei, a fost determinată de recenta declarație a Consiliului Suprem al Republicii Belarus, document în care era exprimată îngrijorarea în legătură cu agravarea situației în diferite regiuni ale fostei U.R.S.S. și disponibilitatea Guvernului și Parlamentului Republicii Belarus de a acționa ca mediator în reglementarea conflictelor prin mijloace politice. În acest context, parlamentarii din Moldova i-au rugat pe colegii lor belaruși să-și asume rolul de factor de pacificare pentru soluționarea pașnică a conflictului din zona nistreană.

În Moldova s-a creat o gravă situație de criză — a declarat la începutul convorbirii Alexandru Mosanu. Mecanismele elaborate în cadrul repetatelor reuniuni cvadripartite sînt, în momentul de față, blocate. Comisia mixtă a reprezentanților MAE ale celor patru state, comitetul de observatori militari, comisia mixtă de deputați sînt lipsite de posibilitatea de a acționa. Nu a îndreptățit pe deplin așteptările nici ultima reuniune de la Istanbul. Situația s-a agravat și din cauza schimbării bruște a poziției oficiale a Ucrainei și Rusiei față de Transnistria, legată, mai mult ca sigur, de noile înțelegeri convenite la Dagomîs între Eltîn și Kravciuk.

Reprezentanții Republicii Belarus au manifestat înțelegere față de această chemare la ajutor, rugîndu-i pe oaspeți să le vorbească în mod detaliat despre esența conflictului din Transnistria. În cadrul convorbirii, care a durat circa patru ore, reprezentanții Parlamentului Moldovei au expus principalele aspecte ale istoriei acestui conflict ce se prelungește de doi ani, au prezentat activitatea Parlamentului și altor instituții de stat din republică pentru reglementarea lui pașnică, au vorbit despre eforturile întreprinse de conducătorii și miniștrii de externe ai celor patru state. Informarea a fost completată cu un mare număr de materiale și documente, transmise reprezentanților părții belaruse pentru a fi studiate ulterior.

Mărturisirile delegației Moldovei, deși au uluit gazdele prin unele amănunte, nu le-au mirat totuși. Demult nu mai sîntem dispuși să credem în ceea ce transmite compania «Ostankino», a declarat S. Șușkevici, și căutăm să operăm cu informație obiectivă, aceasta datorîndu-se în mare măsură prezenței la Mensk a reprezentanței permanente a Republicii Moldova. În general, însă, ne simțim și noi cam în aceeași situație, căci și pe teritoriul nostru acționează destule forțe care încearcă să restaureze regimul totalitar. Pericolul răfuielii, rînd pe rînd, cu republicile independente din C.S.I. este de față — a adăugat președintele Consiliului Suprem al Republicii Belarus — și dacă lucrul acesta se va întîmpla, chiar într-o anumită zonă luată aparte, nu vom fi demni să ne numim lideri ai unor state independente.

De aceea, în situația creată, avem nevoie mai mult ca oricînd de solidaritate în lupta împotriva forțelor neobolșevice obscure, pentru a opune rezistență proceselor pe care acestea le declanșează — a spus S. Șușkevici, dînd asigurări parlamentarilor Moldovei că, în strictă conformitate cu recenta sa declarație, Consiliul Suprem al Republicii Belarus este gata să acționeze ca mediator între Moldova și Rusia pentru reglementarea pașnică a conflictului din Transnistria. Vom căuta în mod sincer diferite modalități de a atrage atenția conducerii Rusiei asupra pericolului escaladării lui, și vom încerca să căutăm și posibilități de a acționa asupra conducerii așa-numitei RMN.

La rugămintea reprezentanților Moldovei de a trimite în Transnistria formațiuni armate ale Republicii Belarus în calitate de observatori militari și forțe de dezangajare, S. Șușkevici a răspuns că în momentul de față lucrul acesta nu este cu putință, întrucît armata națională nu este încă formată și militarii ei nu au depus încă jurămînt de credință republicii. Cu toate acestea, el a adăugat că Republica Belarus intenționează, prin reprezentanții săi în Consiliul Europei și în organizațiile C.S.C.E., să pună problema trimiterii în Moldova, în calitate de «căști albastre», a unor formațiuni armate ale vreuneia din alte țări membre ale C.S.C.E. — de exemplu, ale Ceho-Slovaciei. Opinia publică europeană și mondială este și ea cît se poate de îngrijorată de escaladarea agresiunii armate din partea Rusiei — a remarcat S. Șușkevici — de aceea nu este cîtuși de puțin exclus ca această propunere să fie acceptată și realizată.

În încheierea întrevederii, părțile și-au exprimat satisfacția pentru rezultatele convorbirii.

Seara tîrziu, delegația Republicii Moldova a revenit la Chișinău.

(Moldova-pres).

Ne paște un pericol de moarte

Conferință de presă a ministrului apărării al republicii

Cei care l-au văzut pe generalul A. Lebedi, noul comandant al armatei 14, la telecanalul «Ostankino» sau i-au citit declarațiile și aprecierile situației din zona războiului (eu l-am văzut duminica trecută), n-au putut să nu se întrebe: ce se întîmplă în lumea aceasta, cum se pot inversa cu atîta nerușinare lucrurile — ca agresorul să fie numit victimă și victima agresor? Ș' oare chiar lumea să le dea crezare, să fi uitat cum fosta U.R.S.S., în fond aceeași Rusie, a folosit aceleași procedee de dezinformare împertinentă cînd se pregătea invadarea Ungariei, Ceho-Slovaciei, Afganistanului, că aceleași canonade radiotelevizate dezinformatoare au precedat acțiunile armatei sovietice în Tbilisi, Vilnius, Riga?

De fapt, campania masivă de dezinformare, intensificată în ultima vreme de mijloacele de informare în masă moscovite, și considerentul de a expune încă o dată poziția Ministerului Apărării și a conducerii republicii asupra situației din raioanele din stînga Nistrului au și constituit îmboldul principal pentru dl I. Costaș, ministrul apărării al republicii, de a convoca în după amiaza zilei de duminică o conferință de presă pentru jurnaliștii din republică și străini.

Domnia sa a calificat ca provocație și a combătut cu argumente declarațiile generalului Lebedi referitoare la folosirea de către unitățile armatei naționale a armamentelor cu care aceasta nu-i dotată, la concentrările de trupe în vederea unor atacuri asupra orașelor nistrene, la sosirea piloților și consilierilor români... Aceste luări de cuvînt agresive ale generalului au avut loc în zilele cînd Președintele republicii, dl M. Snegur, purta tratative cu omologii săi din România, Rusia și Ucraina la Istanbul, apoi cu B. Eltîn la Moscova — în vederea căutării unor soluții politice asupra conflictului. Adică în timp ce pe de o parte se caută căi de rezolvare pe cale pașnică, generalul Lebedi toarnă gaz în foc. Cît costă doar cuvintele lui (citez după stenograma oferită ziariștilor la conferința de presă): «În mod oficial eu vă raportez că aici, pe teritoriul Transnistriei, nu există nici un regim postcomunist, nici procomunist, nici neocomunist, nici un oarecare alt regim». Aceasta despre regimul care în august trecut a susținut fără ezitare puciștii, împotriva cărora atunci s-a înrolat însuși Lebedi. Ce l-a făcut acum să se apropie atît de mult de ei, să-i devină atît de dragi?

Mă întreb dacă lucrul acesta este întîmplător. Pentru a răspunde, cred, e necesar să-l plasăm în contextul altor lucruri care au loc în Rusia, de exemplu. Or, acolo se duce lupta aprigă pentru putere, forțele reacționare intenționează să-și la revanșa. Se alarmează și ministrul de externe, dl Kozîrev. Deci în contextul acesta poate n-ar mai trebui să ne mire declarațiile lui Lebedi. Cu atît mai mult cu cît asemenea declarații, doar puțin mai voalate, se fac auzite și din partea colegilor lui din alte foste republici unionale.

Campania masivă de dezinformare, s-a subliniat la conferința de presă, nu-i exclus că urmărește și un scop bine determinat: a pregătit opinia publică mondială, cea din C.S.I. pentru «îndreptățirea» unei eventuale agresiuni, a unui atac direct asupra Republicii Moldova și ocuparea ei. Deci, să fim cu toții vigilenți, se poate întîmpla orice.

Ministrul apărării, dl I. Costaș, a răspuns la numeroase întrebări ale jurnaliștilor.

V. MUCERSCHI.

Scrisoare deschisă

către președintele Companiei de radioteleviziune «Ostankino», dl Egor Iakovlev

Stimate Egor Vladimirovici,

În pofida numeroaselor telegrame expediate pe adresa dumneavoastră, cu rugămintea de a lua măsuri pentru a se pune capăt torentului de dezinformări, iar adesea chiar de minciuni sfruntate în legătură cu conflictul armat declanșat de separatiști în raioanele răsăritene ale Moldovei, corespondenții serviciului «Novosti» continuă să oglindească în mod tendențios evenimentele din această zonă, inducînd în eroare telespectatorii și radioascultătorii din țările C.S.I., precum și întreaga opinie publică mondială.

Potopul de — ca să le zicem mai delicat — neadevăruri pe care corespondenții dumneavoastră îl abat asupra auditoriului reduce, practic, la zero toate eforturile de încetare a focului întreprinse de președinții Moldovei și Rusiei, care acționează ca garanți în acest sens.

Vă voi prezenta doar cîteva fapte, în relatări și comentarii, al căror autori preferă adesea să rămînă anonimi, fapt care contravine eticii de ziarist.

Informațiile nu se verifică din două surse ale căror pe ecrane «pe undele» radio se propagă neadevăruri cum ar fi, de exemplu, cele că Republica Moldova ar avea tancuri, instalații «Alazan» și «Grad», că la operațiile de luptă ar participa de partea Moldovei soldați și ofițeri români, că Moldova ar fi primit avioane românești, că avioanele ar bombarda orașele Bender și Tiraspol. Trebuie să vă aduc la cunoștință că pînă și astfel de ziare de orientare neocomunistă ca «Trudovoi Tiraspoli» s-au simțit nevoite să dea dezmînturi, lucru pe care, din păcate, corespondenții dumneavoastră nu-l fac niciodată.

Și încă un exemplu. Cu toate că, de cîteva zile, forțele moldovenești pentru asigurarea ordinii constituționale nu mai răspund la provocări și nu deschid foc de răspuns, agențiile din subordinea dumneavoastră îi informează pe telespectatori că tocmai partea moldovenească este cea care a deschis focul asupra sediului comitetului executiv orășenesc Bender, asupra satului Cocieri.

Nu-mi este clar nici faptul că conducerea companiei «Ostankino» barem nu catadicsește să-și acrediteze corespondenții în Republica Moldova. Aceștia își procură pur și simplu bilete la avion și vin în Transnistria ca la ei acasă, uitînd că Moldova este un stat suveran, cu legi proprii, care trebuie să fie respectate de către cetățenii străini, inclusiv de ziariști. Căci s-ar putea doar întîmpla ca cineva dintre ei să fie rănit sau, și mai rău, ucis, și atunci întreaga lume va vui că în Moldova sînt omoriți ziariști, cerîndu-se condamnarea acțiunilor conducerii republicii.

Aceasta este, din păcate, situația. Și trebuie să vă spun, d-le Iakovlev, că toate acestea nu cadrează cu eforturile de reinstaurare a păcii. Ba mai mult, corespondenții dumneavoastră se transformă în coautori ai perpetuării violenței, fapt care mă îndolește că va face să crească prestigiul companiei «Ostankino».

Avînd în vedere cele expuse mai sus, cer ca, de acum înainte, corespondenții dumneavoastră să-și la acreditări în Republica Moldova și să răspundă de acțiunile lor în fața poporului Moldovei.

Mircea SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova.

Emisarii de la Tiraspol sînt în panică

Întîlnirea de la Moscova rezultatele convorbirilor dintre cei doi președinți Mircea Snegur și Boris Eltîn a pus în gardă nu numai comandamentul armatei a 14-a de la Tiraspol, ci și liderii pseudorepublicii nistrene.

Aceștia, cum au luat cunoștință despre intențiile celor doi șefi de state de a pune capăt conflictului armat din Transnistria, de a găsi modalități reale pentru a restabili pacea în raioanele de răsărit ale Moldovei, au trimis la Dubăsari un grup de emisari în frunte cu renumitul Akulov.

La întîlnirea cu liderii de aci: Finaghin, Porojan, Diukarev, Paskal și alții, acesta le-a făcut cunoștință cu poziția republicii-fantomă față de rezultatele întîlnirii de la Moscova, declarînd că «azi noi sîntem mai puternici ca niciodată», «armata e cu noi», Snegur și Eltîn sînt «vremelnici», «vremea lor a trecut, pe cînd timpul nostru abia vine», «vom merge și mai departe pe calea aleasă de noi».

Iar în semn de mare grijă față de gardiștii de la Dubăsari, emisarii lui Smirnov le-au adus în dar patru refrigeratoare cu ajutor umanitar, sosite de la Smolensk și Breansk.

În aceeași zi emisarii de la Tiraspol s-au deplasat și în alte raioane din stînga Nistrului, pentru a le aduce la cunoștință poziția pretinsei republici nistrene față de rezultatele întîlnirii de la Moscova a celor doi președinți și a găsi noi simpatizanți ai măcelului dezlănțuit de către forțele separatiste împotriva poporului moldovenesc.

Declarație a Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova

Vineri, 3 iulie 1992, după orele 12.00, pe întreg teritoriul orașului Chișinău, precum și în majoritatea localităților republicii Moldova, a fost încetată furnizarea energiei electrice. Motivînd deconectarea liniilor de la termocentrala Cuciurgan prin necesitatea efectuării unor lucrări de profilaxie și reparații, liderii așa-numitei republici nistrene au mai făcut de fapt o tentativă, după închiderea anterioară a gazului și blocarea transportului feroviar, de a zădărnici eforturile Guvernului Republicii Moldova orientate spre soluționarea conflictului pe cale pașnică. Ei sînt sprijiniți în acțiunile lor barbare de armata a 14-a și forțele ultranațional-patriotice ale Rusiei.

Ministerul atrage atenția opiniei publice mondiale asupra faptului că situația creată nu este altceva decît rezultatul unui sabotaj deschis și o violare a drepturilor omului, acțiuni de pe urma cărora are de suferit populația pașnică. Liderii de la Tiraspol și-au arătat încă o dată adevărata lor față, încercînd să-și impună voința prin declanșarea unei blocade economice împotriva raioanelor de pe malul drept al Nistrului din Republica Moldova.

Ministerul Afacerilor Externe ale Republicii Moldova exprimă o adîncă recunoștință forurilor internaționale și organelor statale care sprijină acțiunile conducerii Republicii Moldova pentru aplanarea conflictului pe cale pașnică și face apel la opinia publică mondială să ia atitudine și să întreprindă măsuri eficiente pentru stoparea agresiunii militare și diversiunilor economice ale forțelor separatiste pe teritoriul Republicii Moldova.

Chișinău, 4 iulie 1992.

SEPARATISMUL FĂRĂ MASC[illegible]

Cine seamănă vînt...

Ședința sa ordinară comisia parlamentară mixtă pentru aplanarea conflictului armat din raioanele răsăritene ale Moldovei și-a planificat s-o țină în deplasare la Ștefan Vodă pe 3 iulie curent. În cadrul întîlnirii, la care urma să se ia în discuție mecanismul de încetare a focului și de dezangajare a forțelor conflictuale, se preconizase să participe reprezentanți ai raioanelor atît din partea stîngă a Nistrului, cît și din partea dreaptă. Cu regret, la ora fixată, din partea stîngă a rîului nu s-a prezentat nimeni la ședință, în afară de dl Mîțcul (raionul Dubăsari). Asta a avut să menționeze, cu părere de rău, dl V. Pușcașu, președintele comisiei. Chipurile, cei 19 membri ai comisiei — reprezentanți din partea stîngă — s-au temut să vină la ședință, invocînd diverse motive lipsite de orice suporturi, reprezentanți care în Parlament se bat cu pumnul în piept pentru a fi incluși și ei în comisia de aplanare a conflictului, dar care de facto nu ridică nici un pai pentru a contribui cu ceva la aceasta.

Se prevedea să se prezinte la ședință și pretinsul lider Gr. Maracuța, care în preajma[illegible] bil și-a dat pe față [illegible] spunînd că ba nu [illegible] componența comisiei [illegible] întrunirii nu-i tocmai [illegible] dovei și-a planificat s-o țină [illegible] ba că-i late, ba că-i [illegible]. Evident, semănătorul de [illegible] nu s-a prezentat. Mai [illegible] aceeași zi el, arogant [illegible] măduva oaselor, s-a încă[illegible] să preîntîmpine pe [illegible] tele Parlamentului că [illegible] alimentarea cu energie [illegible] că a localităților din [illegible] dreaptă a Nistrului, [illegible] și făcut în acea zi Mare [illegible] acest tip lepădat de [illegible] și lege, se teme acum să [illegible] că peste Nistru, cum o [illegible] nestingherit altă dată [illegible] cum să nu se teamă avînt[illegible] tea crime săvîrșite?

În lipsa membrilor co[illegible] reprezentanți din partea [illegible] gă a Nistrului, s-a convenit [illegible] se facă o declarație către [illegible] pulația republicii, în care [illegible] se arate cine seamănă vînt [illegible] cine-i pentru pace, precum [illegible] du-se totodată o ședință a [illegible] misiei în una din localități [illegible] din partea stîngă a Nistrului [illegible] unde să nu se «teamă» să [illegible] «luptătorii» pentru independența și integritatea Republicii Moldova. Vor veni? Ziua acestea vom afla.

Cor. «M. S.»

DECLARAȚIE

a comisiei mixte pentru rezolvarea pe cale pașnică a conflictului armat din raioanele răsăritene ale Republicii Moldova

Comisia mixtă, formată de Parlament la 11 iunie 1992, cu concursul și sprijinul activ al conducătorilor comitetelor executive raionale Camenca (L. Mateicîuc), Criuleni (V. Ceban), Florești (N. Barbăscumpă), Grigoriopol (S. Leontiev), Orhei (V. Bobeico), Rezina (N. Proca), Ribnița (N. Makușinski), Slobozia (A. Budeac), Soldănești (V. Macovei), Ștefan Vodă (V. Vartic), al omitetelor executive orășenești Bender (V. Harcenko), Dubăsari (V. Finaghin), Ribnița (A. Iules), Tiraspol (V. Litovcenko), a elaborat un acord privind principiile de bază ale reglementării pașnice a conflictului armat, instaurării păcii și bunei înțelegeri în raioanele și orașele Republicii Moldova, care au fost puse la baza documentului cu același titlu, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1062-XII din 16 iunie 1992. Au fost întreprinse măsuri concrete în vederea asigurării încetării garantate a focului, au fost aprobate condițiile retragerii forțelor armate și formațiunilor paramilitare, ale respectării ordinii de drept în zona de conflict.

Cu toate acestea, la scurt timp după adoptarea acestor decizii atît de importante, unii membri ai comisiei mixte, și unii președinți de comitete executive din stînga Nistrului și din orașul Bender, sub influența liderilor separatiștilor, au pornit pe calea blocării activității comisiei, renunțării la deciziile comune adoptate anterior.

Încălcînd înțelegerile convenite, își continuă atacurile criminale și formațiunile armate ilegale, care folosesc artilerie, tancuri și alte tipuri de armament modern. Omorînd oameni pașnici, distrugînd case, obiective industriale și agricole, ele aduc nenorociri în familii și pricinuiesc pagube irecuperabile economiei republicii.

Separatiștii din Transnistria, mizînd pe sprijinul formațiunilor armate ilegale și armatei a 14-a, angajate în conflict, continuă să insiste asupra cererilor lor și, fără să renunțe la caracterul categoric al acestora, se dedau la noi aventuri. Profitînd de faptul că aproape toate cele mai importante întreprinderi industriale din republică au fost construite în partea stîngă a Nistrului, separatiștii au blocat furnizarea gazului și energiei electrice spre acea parte a raioanelor Moldovei care sînt alimentate din surse aflate în această zonă. Ei n-au luat în considerație nici faptul că la construirea acestor obiective au folosiți banii întregului popor și nici faptul că de pe urma acțiunilor lor inumane au suferit cetățeni, copii și bătrîni, bolnavi și invalizi care nu sînt vinovați cu nimic. Aventurierii politici nu conduc după normele moral-general-umane, ci urmăresc scopuri care scuză orice mijloace. Toate acestea îngreunează soluționarea conflictului și instaurarea păcii pe pămîntul Moldovei.

Comisia mixtă adresează turor membrilor ce intră în componența sa, președinți ai comitetelor executive raionale și orășenești din partea stîngă a Nistrului, conducători de întreprinderi, instituții și organizații, tuturor oamenilor de bună credință rugămintea de a-i opri pe liderii separatiștilor, care au adus nenorocirea poporului, de a curma actele ilegale, care pot căpăta proporții și mai mari, declanșînd focarele existente.

Numai renunțînd la totul de ambiții, numai pe calea negocierilor și a căutării de soluții constructive, realizabile este posibilă ieșirea din situația creată. Primii pași bine chibzuiți unul în întîmpinarea altuia au fost deja făcuți, și trebuie să revenim cît mai curînd la ei pentru a proceda la îndeplinirea principiilor de bază ale reglementării pașnice a conflictului armat, ale instaurării păcii și bunei înțelegeri în raioanele răsăritene ale Republicii Moldova, elaborate în comun cu deputații din partea stîngă a Nistrului și aprobate de Parlament. Toate acestea trebuie realizate neîntîrziat în numele întregului popor al republicii noastre. În numele viitorului nostru și al viitorului copiilor noștri.

Comisia mixtă consideră necesar să se procedeze la finalizarea deplinirea documentului menționat mai sus, a înțelegerii convenite în urma întrevederii șefilor celor patru state — Moldova, Rusia, România, Ucraina — care a avut loc la Istanbul la 25 iunie 1992 cu prilejul întîlnirii Președintelui Moldovei, Mircea Snegur, cu Președintele Rusiei, Boris Eltîn, care a avut loc la Moscova la 3 iulie 1992, precum și să se canalizeze toate eforturile spre încetarea imediată a focului și oprirea războiului în Republica Moldova.

Textul declarației a fost adoptat la ședința comisiei mixte care a avut loc la Ștefan Vodă, în ziua de 3 iulie 1992.

Încheierea reuniunii C.S.C.E. de la Budapesta

Rezoluția C.S.C.E. privind Republica Moldova

BUDAPESTA, 5. (Rompres — Moldova-pres). Adunarea parlamentară a C.S.C.E. a adoptat, duminică, o rezoluție privind situația din Transnistria. În vederea opririi vărsării de sînge pe malurile Nistrului — se arată în document — Adunarea Parlamentară a Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa cere încetarea urgentă a focului între părțile implicate în conflict, precum și adoptarea de măsuri imediate pentru a se obține neutralitatea armatei a 14-a a Rusiei și retragerea ei de pe teritoriul Republicii Moldova.

BUDAPESTA, 5. (Rompres — Moldova-pres). La Budapesta s-au încheiat, duminică, lucrările Adunării Parlamentare a C.S.C.E., prima întîlnire după decizia de constituire a acestui forum luată cu prilejul reuniunii de la Madrid din luna aprilie 1991. Reuniunea a prilejuit o primă abordare, la nivelul reprezentanților forurilor legislative din țările participante la C.S.C.E., a problemelor specifice procesului C.S.C.E., a modalității prin care și parlamentele pot contribui la edificarea unor noi structuri de securitate în condițiile marilor mutații intervenite pe continent în ultimii ani, dar și a stărilor de tensiune și conflict apărute din cauze complexe și încă nedeplin elucidate. Mai mulți parlamentari au opinat în declarații făcute în plenul adunării sau în comisiile de lucru, că nu pot exista soluții rapide și simple, că este nevoie de o activitate permanentă, asiduă din partea mai vechilor organisme ale C.S.C.E., dar și a parlamentarilor, în calitate de reprezentanți direcți ai celor ce aspiră la democrație, respectarea legilor și a drepturilor omului, la prosperitate economică.

Șeful delegației române, dl Dan Lăzărescu, deputat PNL, a apreciat că în urma destrămării «celor două state multinaționale» Iugoslavia și U.R.S.S., au izbucnit conflicte armate sîngeroase, în cursul cărora pier oameni nevinovați. Domnia sa a arătat că în fața acestor situații, «Europa, Europa viitorului ,a rămas imobilă. «Se vrea oare masacrarea europenilor pentru edificarea Europei viitorului pe cadavrele lor?», declară șeful delegației române. De asemenea domnia sa a opinat, că, în contradicție cu părerile unora din membrii ei, C.S.C.E., organizată pentru a construi Europa, a fost proiectată, fără nici un motiv, spre imensitatea non-europeană a Asiei, referire la aderarea republicilor neeuropene ale fostei Uniuni Sovietice.

Reuniunea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei s-a încheiat după adoptarea mai multor rezoluții privitoare la cele trei «coșuri», precum și a unei declarații finale, care a întrunit consensul majorității participanților.

Căutăm aliați

În situația cînd Rusia și Ucraina fac front comun împotriva țării noastre, o necesitate vitală pentru noi devine căutarea aliaților printre țările înalt dezvoltate. În acest sens la Reprezentanța Republicii Moldova la Moscova se lucrează intens. Recent dl Ciubuc s-a întîlnit cu ambasadorii Germaniei și Angliei. Reprezentantul nostru permanent l-a informat pe șefii misiunilor diplomatice despre cauzele conflictului armat din Moldova.

Ambasadorul Germaniei, Klaus Blesh, cît și al Angliei, Brian Fall, au promis să informeze conducerea țărilor respective pentru a lua o poziție mai fermă, ce-ar ajuta Moldova în stabilirea liniștei și păcii în țară.

Liliana CIOBANU,
(prin telefon).

DECLARAȚIE

a comisiei mixte pentru rezolvarea pe ca pașnică a conflictului armat din raioane răsăritene ale Republicii Moldova

Comisia mixtă, formată de Parlament la 11 iunie 1992, cu concursul și sprijinul activ al conducătorilor comitetelor executive raionale Camenca (L. Mateiciuc), Criuleni (V. Ceban), Florești (N. Barbăscumpă), Grigoriopol (S. Leontiev), Orhei (V. Bobeico), Rezina (N. Proca), Ribnița (N. Makușinski), Slobozia (A. Budeac), Soldănești (V. Macovei), Ștefan Vodă (V. Vartic), ai comitetelor executive orășenești Bender (V. Harcenko), Dubăsari (V. Finaghin), Ribnița (A. Iuliș), Tiraspol (V. Litovcenko), a elaborat un acord privind principiile de bază ale reglementării pașnice a conflictului armat, instaurării păcii și bunei înțelegeri în raioanele și orașele Republicii Moldova, care au fost puse la baza documentului cu același titlu, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1062-XII din 16 iunie 1992. Au fost întreprinse măsuri concrete în vederea asigurării încetării garantate a focului, au fost aprobate condițiile retragerii forțelor armate și formațiunilor paramilitare, ale respectării ordinii de drept în zona de conflict.

Cu toate acestea, la scurt timp după adoptarea acestor decizii atît de importante, unii membri ai comisiei mixte și unii președinți de comitete executive din stînga Nistrului și din orașul Bender, sub influența liderilor separatiștilor, au pornit pe calea blocării activității comisiei, renunțării la deciziile comune adoptate anterior.

Încălcînd înțelegerile convenite, își continuă atacurile criminale și formațiunile armate ilegale, care folosesc artileria, tancuri și alte tipuri de armament modern. Omorînd oameni pașnici, distrugînd case, obiective industriale și agricole, ele aduc nenorociri în familii și pricinuiesc pagube irecuperabile economiei republicii.

Separatiștii din Transnistria, mizînd pe sprijinul formațiunilor armate ilegale și armatei a 14-a, angajate în conflict, continuă să insiste asupra cererilor lor și, fără să renunțe la caracterul categoric al acestora, se dedau la noi aventuri. Profitînd de faptul că aproape toate cele mai importante întreprinderi industriale din republică au fost construite în partea stîngă a Nistrului, separatiștii au blocat furnizarea gazului și energiei electrice spre acea parte a raioanelor Moldovei care sînt alimentate din surse aflate în această zonă. Ei n-au luat în considerație nici faptul că la cons rea acestor obiective au folosiți banii întregului po și nici faptul că de pe u acțiunilor lor inumane au suferit cetățeni, copii și trini, bolnavi și invalizi c nu sînt vinovați cu nim Aventurierii politici nu conduc după normele mora general-umane, ci urmăr scopuri care scuză orice m loace. Toate acestea îngreuia soluționarea conflictului instaurarea păcii pe pămîn Moldovei.

Comisia mixtă adresează t turor membrilor ce intră componența sa, președinților comitetelor executive raion le și orășenești din partea stîn gă a Nistrului, conducătorilo de întreprinderi, instituții și o ganizații, tuturor oamenilor d bună credință rugămintea d a-i opri pe liderii separatiș tilor, care au adus nenorocir poporului, de a curma actiu nile lor ilegale, care pot lua proporții și mai mari, depă-șind focarele existente.

Numai renunțînd la tot felul de ambiții, numai pe calea negocierilor și a căutării de soluții constructive, raționale este posibilă ieșirea din situația creată. Primii pași bine chibzuiți unul în întîmpinarea altuia au fost deja făcuți, și trebuie să revenim la ei pentru a proceda la îndeplinirea principiilor de bază ale reglementării pașnice a conflictului armat, ale instaurării păcii și bunei înțelegeri în raioanele răsăritene ale Republicii Moldova, elaborate în comun cu deputații din partea stîngă a Nistrului și aprobate de Parlament. Toate acestea trebuie realizate neîntîrziat, în numele întregului popor al republicii noastre, în numele viitorului nostru și al viitorului copiilor noștri.

Comisia mixtă consideră necesar să se procedeze la îndeplinirea documentului menționat mai sus, a înțelegerilor convenite în urma întrevederii șefilor celor patru state — Moldova, Rusia, România, Ucraina — care a avut loc la Istanbul la 25 iunie 1992, a întîlnirii Președintelui Moldovei, Mircea Snegur, cu Președintele Rusiei, Boris Eltîn, care a avut loc la Moscova la 3 iulie 1992, precum și să se canalizeze toate eforturile spre încetarea imediată a focului și oprirea războiului în Republica Moldova.

Textul declarației a fost adoptat la ședința comisiei mixte care a avut loc la Ștefan Vodă, în ziua de 3 iulie 1992.